

16.7.36

חיים ראה בשבת את בלוס. החוזה סרם נחתם. העכוב -
וויכוח הגבולות (צור וצידון) והגנת המיעוטים. חיים שאלו אם
האנטישמיות מתפשטת בגללו. התשובה: - בקרב היהודים העשירים
בצרפת.

- בשתיים שרה מסיבה: לסקי, לידי רדינג, גולדבלום,
הכסטר, קרפ, פרלצווייג ועוד. הרצאתי על המצב. עמדתי ביחוד
על סכנת הסקת העליה. קרפ שאל אם אין הממשלה אף היא מכירה
המצב ויודעת החוצאות... לסקי שאל אם הבורד יתאסף ויקבל החלטה
בענין זה. עניתי בחיוב - ואנסח ההחלטה.

לידי רדינג סיפרה שראחה אתמול חבר הקבינט. אמר
לה שהממשלה לא תכנע בשום אופן לאלמות, וכל זמן שתהיינה
מהומות לא תצא הועדה ולא תופסק העליה. אולם לאחר ההשקטה
כשתצא הועדה יעשו הנחות לערבים...

- פליכס בא אצלי. דיבר עם ידיד גדול של ססנלי,
שאמר לו שיפסיד זמנו בשיחה אתי; לממשלה יש עכשיו צרות
רבות לרגל המצב באירופה ושאלת ועידת לוקרנו, ואין ראש הממשלה
מסוגל לדון על שום ענין אחר. ססנלי מאמין שמילא את רצון
הציונים במסרו את משרד המושבות בידי גור - וכל הענינים עכשיו
בידי א.ב.

מסרתי לו שמות חברי הכנסיה הנוצרית. אחד מאלה
הוצע בוויכוח האחרון ע"י אמרי (ראה עמוד 1352 הנסרד).

סיריל הוא ידידו של ווינסטון - פליכס מכיר אותו היטב (סער היום עם אחותו, ויפגש גם עם סיריל בשבוע הבא). היו"ר הוא לדעתו איש חשוב ובעל עמדה משפעת באנגליה. בנוגע לפירוש שמועה שהמדובר הוא סנקי - אך אין זה ברור. היו"ר המוצע ישב ראש באספת חיים בחברה האסייתית, ולדברי ארסור, שנוכח באספה, עשה הערות אחדות טובות.

- חיים שפך לפני מרי שיחו. 62 השנים מורגשות -

הוא עיף, ואינו מספיק שום עבודה. האוניוורסיטה חשובה - אך אין לו פנאי לחשוב על ענייניה. עבודתו החימית מוזנחת, והעבודת המשרדית והפוליטית מייגעת אותו. בקונגרס הבא לא יקח על עצמו יותר עול כבד זה.

אמרתי לו שלאחר המאורעות נקל עליו עד כמה שאפשר, אולם התנועה לא תתנהו ללכת.

הוא רוצה לשלוח קדמי כהן למצרים, בגדד ועוד למען יגיש אח"כ תכנית פעולה. אמרתי לו שישאל מקודם דעתך, כי אתה מכיר אותו מהגימנסיה. הוא גם רוצה לשלוח את ג'יימס מלקולם, שהיה לעזר רב בשנת 1917.

לפנות ערב - שיחה של שעה וחצי עם הנרי. כנראה

שרוב זמני פה יהיה תפוס ב"הוצאת עזים" מחוץ החדר שלנו. הנרי נתפס לשתי שטויות: לרעיון הקנטוניים ולהשלמה עם הפסקת העליה. הוא מכין לדפוס ספר על שאלת היהודים, שיופיע בספטמבר, ובו פרק על הסהומות ופתרוןן, והוא מציע קנטוניזציה עכשיו -

הסברתי לו שפירוש הדבר "קריסטליזציה" של הבית הלאומי, אפשר יהיה לדבר על קנטוניזציה - ואני בעצמי מצדד בסידור זה - כשנהיה רוב, או לכל הפחות מיליון, וכשעבר הירדן יצורף לא"י ואנחנו נהיה מיושבים שם.

לאחר וויכוח ממושך הבטיחני להשמיט פרק זה. הסברתי לו גם סכנת ההפסקה ואכזריותה ותוצאותיה האפשרות לגבי חידוש המהומות והפרובוקציה כלפינו.

קיבל את הסברתי והבטיחני לכתוב מכתב פרטי לגור בענין זה.

יוצא לשבועים להרפא בשוויצריה. סיפר לי על שיחותיו עם גור, דוף קופר ושיחת אמו עם הור.

א.ג. אמר שהוא בעצמו אינו רוצה בהפסקה ויודע אי-

הישר כלפי היהודים שיש בדבר, אבל לוחצים עליו - זסלנר (משרד הודו) דוף-קופר ואחרים. "יש לגמור המהומות בארץ". א.ג. אמר גם שאם מסקנות הועדה חתורנה המנדט לא תוכל הממשלה לקיים אותן, כי היא אחראית בפני חבר הלאומים, והעניין יובא לפני החבר.

כששוחח עם ד.ק. עמד על הסכנה שהצבא הבריטי לא יוכל

להכניע את המרד הערבי - וטענה זו עשתה על ד.ק. חשם רב. שחזר - וכסוב לב ד.ק. ביין סיפר לו שהאופיצרים שלו מודיעים לו שאילו היה הזקן נותן להם היו במשך שבועים גומרים את כל העניין (משה - אל תמסור דבר זה אף לאיש!) שאל דעתו של הנרי על ווקופ. מאז ד.ק. כתנגד לכל וויחור ודורש הכנעת הערכים בלי כל פשרה ותנאים.

הור סערד עם אמו ואמר שכל זמן שתהיינה מהומות לא יעשו שום וויתור - אולם אחר כך יצטרכו לוותר (דברי ליירי רדינג). עמד הרבה על המצב העולמי (הנרי). ההסכם עם אוסטריה פירושו כניסת אוסטריה לתוך גרמניה במשך שנה או שנתיים. היטלר מצליח ללכד בלוק אירופאי תיכוני שיקיף כמאה ושלישים מיליון - ובמיוחד או במוקדם תצטרך אנגליה להלחם בכוח ענקי זה. אולם אנגליה אינה רואה עדיין הסכנה, ווינסטון אמר לו שאין בכוחו להעמיד את העם על סכנה זו. בינתיים הממשלה הולכת מדחי אל דחי ומחזקת את אויביה - גרמניה ואיטליה. משום כך יש חששות בחוגים שונים להסתבך בא"י ולהמצא במצב של החזקת צבא שידרש אולי במקום אחר.

אבל א"י היא עמדת-מפתח, וישוב יהודי גדול יוכל להיות מעוז צבאי לאנגליה, העירונית. הוא מסכים. אבל אין כשרון החלטה ואומץ לב בממשלה זו.

ולמען שנרכוש את דעת הקהל עלינו להיות בלתי מפלגתיים ולהציע הצעות שיחבולו על לב האנגלים. אמרתי לו שאסור לנו להיות "בלתי מפלגתיים", כי האנגלים יקבלו הצעתנו "הבלתי מפלגתית" כמפלגתית ויקצו אותה"; חובתנו להיות "מפלגתיים" ולהגן על ענייננו אנו כולו במלוא היקפו, כי במרכז חיינו עומד הענין שלנו, והכוחות המתנגדים לנו בין כך ובין כך יעשו כבר ממילא את שלהם, ואל נוסיף אנו להקל את מלאכתם. לא נוכל להגין על דבר בלתי צודק, אבל ענייננו צודק הוא - ואם אנו לא נעמוד עליו - איש לא יעמוד עליו.

אבל אני גם בריטי, טען, והפרלמנט והצבור מקשיב
לדברי מחוץ אמון לבריטיותי, - בענין יהודי תטען רק כיהודי
וכל אנגלי יבין ויכבד אותך, אם אפילו לא יסכים לדברך, עניתיו.
בזאת הודה.

סיפרתי לו על השיחה עם הנציב - הוא שמח בעיקר
לענין הנמל והאפשרות בעבר הירדן. בקסון חושש כנראה ללכת
מפני שאינו בטוח שזהו רצון משרד המושבות, אבל אם הוא לא ילך -
ימצא מומחה אחר.

17.7.36

הגברת וורבורג, לולה הן באה אצלי בעניני עליית
הנוער: אם לתת מהסרטיפיקטים אשר יקבלו (200) - גם לפולין?
אם אסכים שבקונגרס הבא יאשרו את קרן עליית הנוער כקרן שלישית.
אמרתי לה שבכלל אני בעד הכללת פולין וארצות אחרות
בעליית הנוער, אלא היות שלא ברור אם הממשלה תמשיך לתת לנו
רשיונות לנוער מחוץ לשידול, והמאתים שאולי נקבל הפעם יתכן
שהם האחרונים, אין אני מיעץ לתת הפעם סרטיפיקטים לפולין.
באשר לקרן שלישית - אין אני יכול להתחייב לחמור בה.

- בפי הביאה לי בהתרגשות רבה מכתב שנדפס ב-Spectator
מאת אשבי המתאונן על שמכריחים את הפקידות בא"י להגשים
מדיניות שאינה מאמינה בה, והוא מצטט מכתב שקיבל מפקיד בא"י